

ỦY BAN NHÂN DÂN PHƯỜNG BÌNH TIÊN

TRƯỜNG THCS PHẠM ĐÌNH HỔ

MA TRẬN ĐỀ KIỂM TRA ĐỊNH KÌ CUỐI KÌ I

MÔN: NGỮ VĂN 8

NĂM HỌC: 2025 – 2026

TT	Kĩ năng	Nội dung/đơn vị kiến thức	Mức độ nhận thức								Tổng % điểm
			Nhận biết		Thông hiểu		Vận dụng		Vận dụng cao		
			TN KQ	TL	TN KQ	TL	TN KQ	TL	TN KQ	TL	
1	Đọc hiểu	Văn bản thơ sáu, bảy chữ		2		1		1		0	60
2	Viết	Viết bài văn nghị luận về một vấn đề của đời sống.		1*		1*		1*		1*	40
Tổng				3		2		2		1	100
Tỉ lệ %			30%		30%		20%		20%		
Tỉ lệ chung			60%				40%				

BẢN ĐẶC TẢ KIỂM TRA ĐỊNH KÌ CUỐI KÌ I**MÔN: NGỮ VĂN 8****NĂM HỌC: 2025 – 2026**

TT	Chương/ Chủ đề	Nội dung/Đơn vị kiến thức	Mức độ đánh giá	Số câu hỏi theo mức độ nhận thức			
				Nhận biết	Thông hiểu	Vận dụng	Vận dụng cao
1	Đọc hiểu	Văn bản thơ sáu, bảy chữ (Ngữ liệu ngoài SGK)	Nhận biết: - Nhận biết được thể thơ. - Nhận biết được hình ảnh, chi tiết tiêu biểu. - Nhận biết từ Hán Việt. Thông hiểu: - Nêu được thông điệp của bài thơ dựa trên những yếu tố nội dung, hình thức nghệ thuật. - Đặt câu với từ Hán Việt tìm được trong văn bản. Vận dụng: - Nêu được những thay đổi trong suy nghĩ, tình cảm, nhận thức của bản thân sau khi đọc văn bản.	2	1	1	
2	Viết	Viết bài văn nghị luận về một vấn đề của đời sống.	Nhận biết: Nhận biết được thể loại văn bản nghị luận. Thông hiểu: Viết đúng kiểu bài về nội dung và hình thức. Vận dụng: Viết được bài văn nghị luận về một hiện tượng	1*	1*	1*	1*

			<p>trong đời sống mà em quan tâm. Bố cục rõ ràng, mạch lạc.</p> <p>Vận dụng cao: Nêu được quan điểm, suy nghĩ của bản thân về vấn đề đó. Bài viết có đủ những khía cạnh của vấn đề.</p>				
Tổng				3TL	2TL	2TL	1TL
Tỉ lệ %				30	30	20	20
Tỉ lệ chung				60		40	

ĐỀ CHÍNH THỨC

Môn: NGỮ VĂN 8

(Đề có 01 trang)

Thời gian làm bài: 90 phút

(Không kể thời gian phát đề)

PHẦN I. ĐỌC – HIỂU VĂN BẢN (6,0 điểm)

Học sinh đọc văn bản:

NGOẠI

(1) Mùa gió chướng con về quê ngoại
Giàn mướp liêu xiêu trở bông vàng
Cồn lau trắng khói sương bảng lảng
Tiếng chim trời khắc khoải hoàng hôn.

(3) Trước hàng hiên dạt dào kí ức
Thương lời ru cánh võng sau hè
Ôm vào lòng giấc mơ thưở bé
Ngoại tảo tần nhen nhóm tuổi thơ.

(2) Vãn giậu cúc tần bên vại nước
Gáo dừa rêu phủ úp chơ vơ
Con đé than nằm nghe đất thở
Dưới cội mù u lá rụng vàng.

(4) Ngoại nơi đâu giữa miền xa thăm
Gió lùa thông thoáng mái nhà xiêu
Chiều nay con về lòng rung rức
Nghẹn ngào ngòi khóc nhớ ngày xưa...
(Trần Văn Thiên, Văn học và tuổi trẻ,
số tháng 10, năm 2018)

Thực hiện các yêu cầu sau:

Câu 1. Xác định thể thơ và cách gieo vần, ngắt nhịp ở khổ thơ (1) của bài thơ trên. (2,0 điểm)

Câu 2. Tìm những hình ảnh ở quê ngoại được tác giả miêu tả qua khổ thơ (1) và (2). (1,0 điểm)

Câu 3. Tìm từ Hán Việt trong hai câu thơ sau và đặt câu với từ Hán Việt vừa tìm được. (1,0 điểm)

“Trước hàng hiên dạt dào kí ức

Thương lời ru cánh võng sau hè...”

Câu 4. Theo em, tác giả muốn gửi thông điệp gì tới người đọc qua bài thơ này? Viết đoạn văn (từ 4 đến 6 câu) trình bày suy nghĩ của em. (2,0 điểm)

PHẦN II. VIẾT (4,0 điểm)

Viết bài văn nghị luận (khoảng 600 chữ) nêu ý kiến đồng tình hoặc phản đối của em về vấn đề: Cần cấm sử dụng vật dụng bằng ni lông để bảo vệ môi trường.

-----Hết-----

Thí sinh không sử dụng tài liệu. Giám thị không giải thích gì thêm

TRƯỜNG THCS PHẠM ĐÌNH HỒ

ĐÁP ÁN KIỂM TRA ĐỊNH KÌ CUỐI KÌ I – NĂM HỌC: 2025 – 2026

MÔN: NGỮ VĂN 8

HƯỚNG DẪN CHẤM

ĐÁP ÁN VÀ THANG ĐIỂM

HƯỚNG DẪN CHẤM		Điểm
PHẦN I	Câu 1. Xác định thể thơ và cách gieo vần, ngắt nhịp ở khổ thơ (1) của bài thơ trên.	2,0
	- Thể thơ: thơ bảy chữ	1,0
	- Cách gieo vần: vần liền hoặc vần chân: vàng - lắng.	0,5
	- Cách ngắt nhịp: 3/4, 4/3	0,5
	<i>(Học sinh trả lời vần chân hoặc vần liền đều được trọn điểm)</i>	
	Câu 2. Tìm những hình ảnh ở quê ngoại được tác giả miêu tả qua khổ thơ (1) và (2).	1,0
	Những hình ảnh ở quê ngoại được thể hiện qua khổ thơ (1) và (2):	
	- Giàn mướp liêu xiêu trĩu bông vàng - Cồn lau trắng khói sương bảng lảng - Giậu cúc tần bên vại nước - Gáo dừa rêu phủ úp chơ vơ - Con dế than nằm nghe đất thở - Dưới cội mù u lá rụng vàng	
	<i>(Học sinh tìm ít nhất 4 hình ảnh được trọn điểm.)</i>	
	Câu 3. Tìm từ Hán Việt trong hai câu thơ sau: <i>“Trước hàng hiên dạt dào kí ức Thương lời ru cánh võng sau hè...”</i> Em hãy đặt câu với từ Hán Việt vừa tìm được.	1,0
- Từ Hán Việt: kí ức	0,5	
- Đặt câu: học sinh đặt câu có nội dung phù hợp, đúng cấu trúc câu.	0,5	
Câu 4. Theo em, tác giả muốn gửi thông điệp gì tới người đọc qua bài thơ này? Viết đoạn văn (từ 4 đến 6 câu) trình bày suy nghĩ của mình.	2,0	

	<p>môi trường.</p> <p>- Lí lẽ 1: Cần cấm sử dụng sử dụng túi ni lông vì thực trạng sử dụng túi ni lông tràn lan, vô tội vạ ở mức báo động làm ảnh hưởng đến môi trường.</p> <p>+ Túi ni lông rất khó phân hủy, tồn tại hàng trăm đến hàng nghìn năm, gây ô nhiễm đất, nước và không khí.</p> <p>+ Chúng làm xói mòn đất, cản trở sự sinh trưởng của cây cối và gây ô nhiễm biển, ảnh hưởng đến sinh vật biển.</p> <p>+ Việc đốt túi ni lông tạo ra khói chứa các chất độc như Dioxin, gây hiệu ứng nhà kính và ô nhiễm không khí nghiêm trọng.</p> <p>- Lí lẽ 2: Việc cấm vật dụng bằng ni lông để bảo vệ sức khỏe con người:</p> <p>+ Khói từ việc đốt ni lông có thể gây ra các bệnh về hô hấp, ung thư, dị tật bẩm sinh và ảnh hưởng đến hệ miễn dịch.</p> <p>+ Hóa chất trong túi ni lông có thể ngấm vào thực phẩm, gây ngộ độc và các bệnh nguy hiểm khác.</p> <p>* Phản đối ý kiến cần cấm sử dụng vật dụng bằng ni lông để bảo vệ môi trường: học sinh đưa ra những lí lẽ, bằng chứng phù hợp.</p> <p>3. Kết bài: khẳng định ý kiến. Đề xuất giải pháp, nêu bài học nhận thức và phương hướng hành động.</p>	0,5
	<p>d. Chính tả, ngữ pháp</p> <p>Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt.</p>	0,25
	<p>e. Sáng tạo: Có sự sáng tạo về dùng từ, diễn đạt, lựa chọn lí lẽ, dẫn chứng để bày tỏ ý kiến một cách thuyết phục.</p>	0,25

Phường Bình Tiên, ngày 30 tháng 11 năm 2025

Duyệt BGH

TTCM

Người ra đề

Nguyễn Thu Thảo

Trần Thị Bích Phương

Lữ Thị Bích Xuyên